ACTA PALAEONTOLOGICA POLONICA

Kambryjskie mikroskamieniałości z narzutniaków lodowcowych z Wyspy Króla Jerzego w Antarktyce Zachodniej

Ryszard Wrona
Acta Palaeontologica Polonica 49 (1), 2004: 13-56

Głazy narzutowe wapieni kambryjskich, które występują w mioceńskich osadach glacjalno-morskich formacji Cape Melville na Wyspie Króla Jerzego (Archipelag Szetlandów Południowych w Antarktyce Zachodniej), zawierają mikroskamieniałości szkieletowe o zagadkowej pozycji systematycznej (nieformalnie zwane SSF - "small shelly fossils"), którym towarzyszą wapniejące cyanobakterie, archeocjatowe i spikularne gąbki, ramienionogi Lingulida, prymitywne mięczaki Helcionelloida i hyolity, stawonogi Bradoriida i trylobity oraz szkarłupnie. Zespół mikroskamieniałości SSF obejmuje izolowane skleryty Chancelloriida, Sachitida, Tommotiida, robaków Palaeoscolecida, rurki Hyolithelminthida oraz kolce *Mongolitubulus* i szkielety zagadkowych organizmów *Aetholicopalla* . Prawie wszystkie opisane w pracy gatunki są wspólne dla Antarktydy i Australii. Wiele z nich zostało znalezionych na Antarktydzie po raz pierwszy, między innymi, należące do nowego rodzaju i nowego gatunku *Shetlandia multiplicata* oraz dwa nowe gatunki: *Byronia*? *bifida* i *Hadimopanella staurata.*

Zarówno skład litologiczny, jak i paleontologiczna zawartość głazów narzutowych są niemal identyczne z wykształceniem litologicznym skał i z zespołem zawartych w nich skamieniałości występujących w pokładach Shackleton Limestone w Górach Transantarktycznych oraz Pensacola (Grzbiet Argentina) na Antarktydzie. Dlatego zapewne wychodnie skał kambryjskich w otoczeniu Morza Weddella były źródłem głazów narzutowych dla formacji Cape Melville na Wyspie Króla Jerzego. Zespół organizmów kambryjskich z tych głazów narzutowych jest również bardzo podobny do zespołów z botomskich (górna części dolnego kambru) warstw Wilkawillina Limestone we Flinders Ranges oraz z Parara Limestone na Półwyspie Yorke, a także tojońskich (najwyższa części dolnego kambru) warstw Wirrealpa i Aroona Creek Limestones we Flinders Ranges, jak również z Ramsay Limestone na Półwyspie Yorke; wszystkie one należą do kambryjskich basenów Arrowie i Stansbury w Południowej Australii. Owo niezwykłe podobieństwo faun i facji osadów kambryjskich Antarktydy i Australii zdecydowanie przemawia za ich wspólnym rozwojem i ukształtowaniem biotycznym i sedymentacyjnym w bezpośrednim sąsiedztwie na tym samym skłonie wielkiego paleokontynentu Gondwany w okresie wczesnego kambru.

Key words: Problematica, microfossils, Cambrian, Gondwana, Antarctica, King George Island, Australia.

Ryszard Wrona [wrona@twarda.pan.pl], Instytut Paleobiologii, Polska Akademia Nauk, ul. Twarda 51/55, PL−00−818 Warszawa, Poland.

Full text (5,817.2 kB)